

Hjälpa pysslinger

Een som arbetat hos mig,
berättade för mig om "pysslingarna" vid Öre-
klostret. Hans komma hade fått vid
Öreoklostret. Där var pysslinger i
backen. De brukade sätta baka i backen.
Men ^{när} raka eller kvast var obrukliga, lade
de upp dem på en plats vid backen.
Om någon tog och lagade dem och sen
lade det dem igen, stod där sedan en
torvörgås, som pysslingarna satt ut.

Hjälpa pys
slinger.

Häme
Färö län
Österby sm.

Uppst. av B. & A. Frostin
1931.

3352

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

"Noens honga"

Man kunde ibland höra
något, som för i väred" oft hade det
särskilt "löde". Det var "Noens honga".
När man hörde den blev det oväder,

"Noens
honga"

3352

3

Lia-fruan i Frualid

När var en karl, som
höll sig till postingen eller Liafruan vid
Örebro kloster. Han var grann. Han var
"hogåraborn". Han ville bli fri från
hemme och han fick också permission
förs han hade satt en skörd och hämtat
den. Då sådde han "ägaren" (ollon) och
det ^{dog} ju lid, innan den skörden blev
färdig att hämta.

En gång blev det ett farligt åsk-

Liafruan i

Frualid.

3352

väder. "Pöslingsan" eller "brunan" var nte.
På så' hon: "Hade ja inte haft de två
mestena onge min barn, hade ja kom-
mit organ." Så slog åskan ihjäl
hemme

4

Skåne
Fär
Örkaby 1931

Jörgen Gerd Andersson - Frostin

3352

Hus av sten i Grönan
Född 1844 Örkaby

Bäckahästen vid Bromölle

Vid Bromölle (Öderups)
har man hört Bäckahästen. Han gick
i bäcken och man kunde hörta hur
lämnen skramlade mot stearna i
bäcken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Bäckahästen
vid Bromölle

3352

6

Goenisse

Här i byn skulle en
ha haft goenisse. Han drog dit med
både det ena och det andra.

Goenisse.

Kasse
Fors
Östra by
Juli 8 1931.

JOB Bladet från - Först

3352 borg vid Eksjö
Född 1844 i Odensjö, Östra by.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

87
Östra by.

Mjölkare

Hos min svägerska
togs mjölken ifrån korna. Där var en hä-
ring i nabostället och man fridde, att
hon hade "mjölkahare". En gång kom hon
dit och då sa' min svägerska till henne
att hon kunde häxa. Nej, det kunde hon
inte, sa' hon, men hur det nu var, så
togs inte mjölken från korna sen.

Mjölkare

3352

8

Död som går igen

Nin far talade om att en
gång var där ett gammalt funktionär,
som han och några andra "hunnsad" om.
Så dog hon. Sen kunde far hänta,
hur hon kom och pytslak om honom
och stoppade ner fäcket kring honom om
kvällarna när sen kunde han höra hur
hon satte sig att spela.

Död som
går igen

3352

9

Trollpackan i Odens.

Här var en dragon, som
bodde i Ekholm. I det stället, där den dä-
till hörde, var det alltid olysande.
En gång kom dragonen gåmes förbi där.
"Kommer nu ~~nu~~ Trollpackan, säger
jag väl stå maj me 'na"; sade han.
Men han visste inte om något, förrän
han var kastad över järnet."

Trollpackan
i Odens

3352

10

Hur man
skyddar sig
mot trollpackor

Hur man skyddar sig mot trollpackor
Om man tog den högra
träskon och slogs i as-hålet på en troll-
packa, när hon varit på besök och gick,
så kunde hon inte gör något.

Blinge-Per i Lökaröd.

Fag hade en bros, som
fick lappskott. Det var när lapparna
sköt. Han hade sedan väck, så att
flera ben bröt ut. Blinge-Per batalde
honom. Mor gick till Lökaröd. Så fort
hon kom dit hjälpte det. Förrut hade det
väckt, så han "viv" alk skrek. Mor fick
räknebete av Blinge-Per, som hon skulle
räka honom med.

Blinge-Per
i Lökaröd.

12

Åsumspågen

Faj har varit hos
 Åsumspågen. Hons sig "stirred" ut, som
 om han var halvgalen. Hons far
 skrev recepten.

Faj har sökt ~~hos~~ alla möjliga kloka,
 Klove-Lars, Blinge-Per, Grav-Karman och
 flera andra. Och det är inte så "rälia"
 många är per, faj var hos professorn i
 Fredala. Det var enest "historior" den kunde.
 Men Klove-Lars var i alla fall dock -

Åsumspågen

Sig.

En gammal pojke i Knäberups,
Lagerkvist binkade på åren den för folk
till Lars. Men själv hade han ingen tro
att Lars kunde göra något. En gång
tänkte han att han skulle pröva honom.
Han tog sju band och band om "käckelonen",
och sedan lönnade han bandet till Lars.

Då säger Lars till Lagerkvist: "Tägg
bärra bra i den, så står den di rock".
Sen började Lagerkvist tro, att Lars
kunde något.

* Klock-Lars, du bekante Åmmpigan, Blinge-Pu, klock i W. Lökard i
albo h.s., Grav-Raman, klock gummis! Åhus.
Skriv endast på denna sida!

"Slinjen" i Åspinge.

"Slinjen" i Åspinge (vid Hörlby) har jag sökt för kreaturen. Ett ög-had de gjort vägat hysse vid. Det stod och "vesna" (vianade, tynak) bort. Då jinglerting hjälpte, fick R mig till att gå upp till "Slinjen". Jag hade plöckat "to" ur ögat, som han skulle se på. När fick se toet sa' han: "Ja det är så gammat, så jag kan inte göra vägat. Kanske ni kommit för skelle jag bortat".

"Slinjen"
i Åspinge.

3352

det." - Öjet dog om matten. Sintjen
sa; att det var folk, som gjort det. Och
det dros jag också. Det var hund, som
jag köpt öjet av. Han ville väl, att
jag inte skulle ha digon glädje
av det.

15

3352

16

Den kloka i Södra Möinge

Kvinna i "Södra Möinge"

(Södra Möinge, Billerberga s:n, Rönnebergs h:d)
sökte jag för en åkonna, som min
kvinna hade. Hon satt på en stol, som
var väl 1 1/2 meter hög och rökte en
pipa, som var så lång att den räckte
till golvet. Hon skrev ett recept,
som jag sen lämnade in på apoteket
i Eslöv. Men jag fick ingen medicin
på det, utan apotekaren bara grinsade.

Den kloka
i S. Möinge

Grave - Kärran

Grave - Kärran bodde
vid "Östre hav" vid Åhusa ångar.
Jag sökte henne en gång för en tös, som var
sjuk svårt som jag fått sökt Åsumspågen
för. Grave - Kärran var gift och hennes
man frågade, om jag fått sökt Åsumspå-
gen. När hon fick höra att jag gjort det,
sa 'hon, att hon skulle göra vad hon
kunde. Men tösen blev aldrig bera.

Grave - Kar-

nan

3352

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

Hulda Rosendal i Östra by.

Hulda Rosendal i Östra by
(Ullas dotter, omkr. 50 år gammal) kan bota
skäfer och blodfrigjättning. Hon har
lärt av "kokvikingar" i Svealand. Hon är
ingen "klok" utan hon söker bota gick.
Jomar med naturliga medel.

Hulda Ro-
sendal i
Östra by

19

Maran.

Då var Kadegille en
gång i Österupps by i bröd Johans
gård. En häring, som var med och
kardale var en uara. Hon brukade
rida mannen på stället. Rått
som hon satt där och kardale drog
hon "farkled" av sig och så blev
dai konst i "flarverna". Hon var också
med mannen på stället. Hon red
konron så att han "snarkala" och sto-

Maran.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3352

nade. Sen kom kom sista i kläderna
igen.

20

Flane

Östra byn.

3352

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

Hackegille

När om våren drågor
åbo ville ha ett stycke uppshacket för
att komma så korn där, ludade han
upp ungdomen däröverkring. De skulle
hacka upp "svären" och sei bräuna den.
Det kallades för att "hacka svär" eller
"fläbacka". Var och en had sin ruta, som
var 100 kvadratfotmar i storlek.
För detta arbete lämnades ingen betalning,
utan man lyftte i flället igen. Dessa-

Hackegille

3352

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

ntom bestod god mat och kaffs. Därför
kallades det gille. Brönnor brukade ej
förekomma vid dessa gillen, då det mest
var ungt folk som var med.

Detta hänt för ungefär 50 år sedan.

Blane
Östra byn

3352

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

Stengille och grobegille

När de skulle ha flyttat
en "stengås" för i världen, hundar de upp
så många som behövdes för att hjälpa till.
Likadant gjorde man om man ville ha
en graps grård.

Stengille och grobegille firades i
örigt på samma sätt som hockegille.

Stengille
och
grobegille

D
R
H
A
E
O
T
R
A
B
Y
M
A
S
1931

U.D. 25 Lund År 1894
Bei. av Anders Wiktor
3352 Född 1844 i Östra Ryd
Värmland

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

Linets bytning o. phäktning

Sei vi slitat arbet för dagen
brukade vi byta. Vi nöte på sid 10-sidan på
kräken.

Dagen efter skåde fantissemma.

I Öderups facess ke brydestulag,
eftersom det facess ke brydesthos. En
brydesthu minns jag lag förr på nr 1.
men sei flyttats du längre ut åt mar-
kerna. Nu ärö dr alla riva för
länge sei.

Linets byt-
ningo, skätt-
ning.

Brydestuar

3352

Det yttre rummet var bygdestuga var täckt med takm. Färgerna varo stemmuras. Längs väggarna stod bänkar. I "tokroget" stände de att "linna", när det var färdigt.

I det inre rummet förkades det "lime".
Såket var här av "svär" och lee.

Ja, för förra året gästa satt i
hemmet, nu ska det gå till styvern
(köps) ales.

25

3352

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

Skärtorsdag

Skärtorsdag skulle man
lägga stål, "såbonkana" och rita kors på
näggarna.

Skärtorsdag

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3352

27

Malttorkan i Öderups.

En salttorka i Öderups läg vid
korset av norr 6, f och 5.

Malttorkan
i Öderups

3352

28

Byggle.

Sedan man "rest", sätte man in
väggastakarna och plåtade kipper mellan
dessa. Samma året brukade man använda
"bögler" till "stavar", "alle" och helle till
kipper. Böle fruntimmer och karlar var
med och lärslag. På sonliga platser vakte
man enegörter.

Taket röslades. Rörelse band fast vid
sparrarna med best.

För "inte" man med halen i stället för
bränder.

Byggle

3352

29

Skvaltkvarnar i Öderup.

I Öderup var det i min barndom 3-4 "svattor". Var och en hade en sådan på mina ägor, om den gick en blick igenom. Sålunda var den en "svatta" på nr 7, en på nr 10 och en på nr 1. Den andre kvarnstenen satt fast i hulets axel. Genom vad "(föt)", ett hål i oväststenen, hälldes man ner såden. Oväststenen hängde på ett ^{järn} segel 1/2, härigenom kunde man modera, så man kunde få både fint och grovt malat.

Skvaltkvarna
i Öderup

3352

30

Mjölets förvaring

När såden var malen,
brukade man försäkra över mjölet i krä-
linger, s.k. mel-yrka'. Det packades på
häft, att man inte skulle baka och ta
av det, var det på häft packat, att man
kunde skära det med kniv.

Mjölets för-
varing.

3352

31

Vidskepelse vid smörkärning

För att ingen skulle kunna ta bort orinet vid kärning, skulle man ta värme omkring kärnan. Men skulle ta en svavelstift o. sätta eld på och brasa den runt kring kärnan o. sedan lägga den under fotburen av kärnan.

Vidskepelse
vid smörkär-
ning.